

Տարեկան գինը 10 բուբլ, կէս տարւմանը 6 բուբլ:
Առանձին համարները 5 կօպէկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մեջ:

Օտարաբաղաբայիբ դիմում են ուղղակի
Тифлисъ. Редакція «Мшакъ»

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերից):

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր բառին 2 կօպէկ:

ՔԱՂ ԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ

შედეგად

ԱՐԵՆՕՐԵԱՅ ԼՐԱԳԻՐ

ԿՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՎԻ ՆԵՐԿԱՅ 883 ԹԻՒՆ ՆՈՅՆ ԴԻՐԳՈՎ

ԵՒ ՆՈՅՆ ՊՐՕԳՐԱՄԱՅԻՆՎ

I. ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ: II. ԱՍՏՂՆՈՐՈՂ ՑՈՒՈՒՄՆԵՐ: III. ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Բնդանուր, յօդաւանդ, ինքնակոխմանը, Լուրեր: IV. ԱՍՏՐԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Բնդանուր յօդաւանդ, ինքնակոխմանը, Լուրեր: V. ԽԱՆԷ ԼՈՒՐԵՐ: VI. ՀՅՈՒՄՈՐՆԵՐ: VII. ԲՆԴԱՍՏՐԱԿԱՆ: Ֆիլիստան, Գլիլի, Ինքնուրույն և Թաղաքանախան յօդաւանդը գիտութեան ամեն ճիւղերը, ինքնակոխմանը: VIII. ՅԱՅՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ: ԲԱԺԱՆՈՐՈՒԳԻՆ: Տարեկան 10 րուրդ, փոք ամիսը 6 րուրդ, իւրաքանչիւր ամիսը 1 րուրդ: ՀԱՏՈՎ Համարներ 5 փոյսի: ԿՈՍՏԱՆ. Կոստան. ձորանայ: ՄԱՍԿՈ.:

Խմբագիր — Հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՇԲՈՒՆԻ

ԲՈՎՍՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Նամակ Նախույ: Նամակ Հուշույ: Ներքին Լուրեր: ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ: ՀՆԱԳԻՐՆԵՐ: ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ: ԲՈՂԱՍԻՐԱԿԱՆ: Նամակ Ախալքալաքից:

ԱՆՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԿ ՆՈՒԽՈՒՑ

Մարտի 19-ին

Փետրվարի ամսուհի մի Գօրեցի ազգօգուտ Մշակիկի միջոցով ցաւ էր յայտնում և անբաղդ էր համարում զօրեղիններն զեր. Գարեգին վարդապետ Սլոթնինսկից զրկվելու համար, և երանի էր կատարում մեծ, նուխեհներս, հաջր սուրբին միւր

Բ Ա Ն Ս Ի Բ Ա Ն Ս

ՆԱՄԱԿ ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԻՅ

Մարտի 20-ին

Ներկայումս երբ կաթողիկոսական հարցը ըզ-
բաղեցնում է հայ մամուլին, աւելորդ չենք համա-
րում մի քանի խօսք ևս ասել մեր կողմից:

Իսկով մամուսանդ աւելի դժուարացուցիչ է լինել
լու հոր հովուապետի դործը և ստանձնած պաշտո-
նի հետ անբաժան պտտասխանաստիճիանը՝ ծանր
կախուղիկոսը պէտք է խոկոյն և եկե իր ախոռ
լարձրանալուց յետոյ ձեռնարկէ եկեղեցւոյ մէջի-
դուս պանեղոս այն զեղծմուշկներն որոնք գլխա-
ւորապէս մուսը դործեցին հանգուցեալ Գեոր-
գին չըբապատողներէրց մի քանիսի պատճառով:
Իսկ որ ամենից աւելի նշանաւորն է, հորդմտի
հայրապետը պէտք է զանազ վերացցնել այն քան-
տախիւնը, որ ներկայումս տիրում է ժողովուրդի
մեր կրօնական կենդանութիւն—Իմիսանի մէջ...

Թէ՛ւ զաւարի՛ր սակալն անհերքելի փաստ է այլ
 Եւ այդ սառնութիւնը՝ որ եթէ՛ չուտ դարձնու
 չը տարլիլ, կարող է աւելի՛ հո սառնականալ
 տեղի տալ ո՛չ ցանկալի հետեանքներին—յառաջ
 ցաւ մի քանի անարժան հոգեորականների պատ
 ճառով, որոնք օգուտ քաղելով ՎԷՆ, կաթուղիկ
 սի հիւանդութիւնից, վարում էին բոլոր գործեր
 և զգուկցրով ժողովուրդը իրանց տարօրինակ զեղ
 մանքներով, իսկ չնայրապետին հաւատացուում է
 Թէ՛ ամեն քան լաւ է գնում և կարգին։

Թէ վ հհ. Կաթողիկոսը՝ աթոռ բարձրանալ
ունի եղել շատ բարի դիտաւորութիւններ եկ
ղեցու բարեկարգութեան վերաբերեալ, դրան
պաշտօյն է նրա կոնսակը որ հրատարակած
1868 թւի դեկտեմբերի 5-ին:
Այդ կոնսակը մնալ պստեղ քաղում ենք դե
խաւոր կեանքով վ հհ. Հայրապետը ցաւ է յալ

քաղաքի փոխանորդ նշանակվելու համար: Այս
լուրով նոյեմբերին Ընդհանրապէս անհամբեր
սպասում էինք տեսնել մեր նոր-ընտիր առաջ-
նորդին, որի մասին լսածները յուսացում էին
թէ՛ նշուխին արժանաւայտով մի արժանաւար
վտի, միւս քաղաքների կարող անցնելու բարձր
արժեքները կարող է ունենալ: Մարտի 1-ին հ
Սաթուհեանցը ժամանեց մեր քաղաքը, սա մ
երկատասարդ և առողջ վարդապետ է, որից՝ ժողո
վուրդը մեծ յոյսեր է սպասում: Գեր, հայրը դա
լու կրկնորդ օրը այցելեց քաղաքապետին և նա
և այցելեց հոգեւոր երկուս ուսումնասիրները
իսկ այժմ է կեկեղեցիներում քաղաքի է վարդա
Ժողովուրդը անպատմելի կեքսով լցվում է կեկ
ղեցիւն, բայց չէ լսում իր ականջին ծանօթ լեւա
յի, Ա դ ա մ ի և ջր հ հ ղ ի պատմութիւնը ա
լսում է թէ՛ «ուսումնասիրներում պատրաստվո

նամ, որ հոգևորականներից շատերը՝ ճատ բաներ
մէջ չեղկել են նախկին «Հոգևորականական թաղա-
քավարութիւնից» և օտարացել են «էկեղեցի-
աւիտիաներից»...

Յետոյ նա աւելացնում է. «Բաճանաչք» որ ըս Առտուածային ատրը պարզամտաց պարտին լին գիտակը երկնային օրինաց և զարդարեալք կն ցաղօգոտու ուսմամբք, տեսաք ածեալ յայն բարձ և երկնաւոր ստրը (Կոշտին՝ զտղեւն, զարեւոթան և զգրաւատարու իսկ, որոց իպպառ, պանդխտն բնըն եկեղեցւոյ մատչիլ ի սոսաաւարտութիւն սը լոյ սեղանոյն։ Իսկ եկեղեցական տնչուլթիւն, օրկնադրեալ է ի սրբոց առաքելոց կապել ըս բազմութիւն։ Տաւատացելոց զկարեոր թիւ կը ցանկ, ի տեղին տեղին նշմարեցաք զիկն նոցլ անտես, անտեսալ քան զաճանեալք չափն։»

Այդպիսի արեւն քահանաների ձեռնադրութիւնը
Հայաստանի կարծրութիւնը յատկացել է «յանհոգե-
թեմէն հովուաց եւ ի շահանքութեանն» եպիսկոպո-
սաց ոմանց»։ Ուստի շարունակում է նա...։
Որք այսուհետեւ յեպիսկոպոսաց յօժարեցել ամ-
լատիւրեան քահանայութեան զարս անաբժանս,
զըկեալս ի զեղեցիկ իմաստից Հոգւոյն սրբոյ, մի-
նաւանդ զարատաւորս եւ զանբարոյականս՝ զակ-
տեալս զհոռ զօգնաբաւութեանս Գանդի քահան-
այութեանն, որ ի Գրիգորոս ճառատեցեալ յեկե-
ղեցեոյ ի հաղորատակութիւն կորցը խորհրդի
Աստուծոյ, պարտ է զայնպիսիս ընտրել յա-
ւորքը աստիճանս, որք բաւական իցեն զայլս խոր-
հել եւ զանձինս իւրեանց ասրեցեղացանկ յանկա-
ստիւելի պատասխանատուութեանն Աստուծոյ։ Ս-
յայս Աստուածային աւանդից լսեմը խոտորիլ-
մանց եպիսկոպոսաց մերոց եւ առաւել եւս մի՞ն-
կային հոգեւոր ատենից, որք բազմիցս յընտր-
ութեան անդ որ եւ իցէ անձանց ի հոգեւորականան-
թիւն, առաւել միտ երեւալ են օգոյն իւրեանց, զ-
արժանաւարտութեան ընտրելոցն։ Եւ ի՞նչ քանի՞
տեւեռ են եւ դատապարտելիք այսպիսի արա-

մանուկները ինչպես կարող են ծնել քարոշայալես ընկած ժողովուրդի համար, ինչ է մասուր գարգացումը և ինչ նշանակություն ունի ժող. դաստիարակությունը զաւակների համար, և թէ որքան դառն է կուսակցութեան և ներքին խռովութեան պոռոգը: Այս գաղափարներով և դրդեցնում անձ. Սթալինեանցը Նոխոս հայ հասարակութեանը արդիւն և ամպայ 13-ին շիւս ճաշից (քեկեկից) հասարակութեան համադ. միասնելի համար խօսելով, յորդորեց թողնել այս աւելորդ և շաւղ սովորութիւնը և նրա փոխարէն մի մասնասուր դոււար նուրբը մեր աղքատիկ դպրոցներին և այլն: Նոյն օրը և հոգեհանդիստ կատարեց նուկցի հանգուցեալ արիկն Շարիշիկեանցի համար որի որդին նուրբը էր գարոցներին 100 բուրլ իր ծնողի իշատակին: Գեր հայրը ժողովուրդին յայտնեց թէ՛ մի անձն ես խոստացել եմ մի կրպակ 20 տարի ժամանակով իր մի հանգուցեալի իշատակին նուրբը գարոցներին վարչութեանը: Ասեցիք դարձեալ թէ՛ նոյն օրը դեր փոխանորդը հրաւիրել է մի պատուաւոր անձ մօտ ճաշի, և հիւրասիրող պարունը խոստացել իր հանգուցեալ եղբոր իշատակին մի սենեակ շատ երկար ժամանակով նուրբը գարոցներին որից ասարին 25 բուրլի վարձ է ստացվում (սրանմի մասին մանրամասնաբար կը հաղորդում ընթերցողներին, կը կը ծանօթանամ զործերի իսկութեանս): Հասարակութեան լիջ երկացող երեւոյթները ուրդիացուցեց ենա Նոխոս հասարակութեան շատ արժանաւոր կոչմիր ունի և պատրաստ շատ գեպքերում ցոյց տալ իր ծառայութեան բայց եթէ նրա առաջնորդը առողջ ուղղութեան տէր կը լինի: Զուտով ենք որ Նոխոս հասարակութիւնը ինչպէս այժմ այնպէս և միշտ կը զիւր իր վաղապետին և կոչնի նրան լիարժեք պարտականութեաները կատարելով ժողովուրդը մեծ բաւականութիւնով բուս էր հասարակ եւսելու եւսովոր, կոչ տա ստանալ ան

վկային մեզ վճիռք նախնի սրբաց Հարցոյ դքս ըն-
նդովիւր արիւեալ են եթէ՛ դնա, որ ձեռնադրէն
ծախթով զանարժանս, և եթէ՛ դնա, որ անարժա-
ղօրով լսանդնի արժանիզդ գննել զչնորսն Հոգւո-
րայոյ: Թէ և սովորութիւն էր նախնեաց մերոց ը-
դունել զկամաւոր նաւէրս ըստ չափու կարող-
թեան իւրաքանչիւրոց ի բերոյ երկրի նոցին՝
այլն, զոր մատուցանէին սիրայօժար կամօր
բարեկարչութեամբ, զորս և մեզ մէ ի զէպ-
կափանել, համարելով զայնս պտուղ բարեպա-
տութեան հաւատոց նոցա, բայց վաճառաչս
նել դժաւատութեամբ նախ ըսն զկատարումն
բաճատտա խորհրդոցն արգելումը իւզպու. Հո-
ւովն Աստուծոյ, և դատապարտելը զարժանեալ
եկեղեցականս որպէս և նախնի մեր դատաւո-
րեալ են իրաւամբ: (Լոնդ. Գեորգ Դ-ի, 804.
էջեր 3, 4 և 5):

Մեր ամբողջագիտ մէջ բերինք այդ կոնգրակ վերադիւալ յօդուածը, ցոյց տալու համար թէ քան խստութեամբ և քանաբարանքով հանդուցե չալրապետը արդիւնք էր քահանայացուներէր կ շառառութիւնը և թէ որքան մեծ ուշադրութի էր դարձնում քահանայացուներէր անձնաւոր թեան և կրթութեան վրա:

Կարգալուծ այդ տողերը մարդ անվարող է դա-
պել՝ իր գայրոյթը այն անձանց վերաբերութեան
որոնք վարչութեան զեկը ձեռք բերելով և ա-
տեղ ազնւոններ պատրաստելով, բացարձակ
ճուրղով ծախում էին քահանայական բարձր պ-
տճը՝ իւրաքանչիւր պատահածի և իրանց ա-
րխնի և գայթակղեցուցիչ արարքին, մի փոքր
րինսօր ձև տալու համար, տարածում էին
ղովրդի մէջ անպիսի լուր իւր թէ այդ փող-
զնում են ճանարանի պահպանողն դրամապը-
կազմուլ համար, չը կամենալով հասկանալ
ոչ ոք այդպիսի առաւելի հաւատ չէր ընծայե-
ր և ոչ էթէ այդ ուղղի էլ լինէր, ճեմարանը այնչ-
ք, չէր խրող նշանակութիւն ունենալ ազգի համ-

հարանում լինան ժամանակ թէ՛ հիշքը ժողովրդի ծառայելու համար ուղարկված է։ Թէ որ և կուտակցութեան պատկանելու ցանկութիւն չունի թէ՛ իր դուռը բաց է ամենքի առաջ, թէ ամբողջ իր խնայքի կարծիքը ուրախութիւնով պիտ լսէ և գոհ պիտ լինի, թէ լրտեսները սիրելի կարող է այնչէ՛ Զուտով ենք որ հ. Սյախմանյանը իր խօսքերին հաւատարմութ կը մնայ, իսկ համալսարանի ուղարկման հետեւ իր կաշկածները իր քաղաքի կառարարներէ իր քաղաքը դործով կատարել, որով կարող են հ. Սյախմանյանը դործները լաւ ընթացք ունենայ։

ՆԱՄԱԿ ՇՈՒՇՈՒՑ

Մեր քանի խօսք (Մեղու չի մասին: Այդ լր
պիտի փութիւնքազիւր, պ. Ապահարանայ, որ
երեք տարի է խլացնում է ընթերցողի ականջի
լը ճառող Քրաղեկտիլ այժմ ըստողում է
առաջնորդող յօդուածներում մի այսպիսի միջն
դարեան լոգիկա, գաւառացի, որ մեղաւոր է ն
բանտի որ ծնվել է, կամ ընկալվում է խուս
ղերում, չէ կարող խառնվել ազգային գործե
մէջ, նա չէ կարող թղթագրել մի լրագրի, չէ կ
րող յայտնել այն, ինչ որ տեսնում է աշխո
ղում է խելքով, չէ կարող անհնաւ աղտա
մողորմութե, համակրութիւն դէպի մէկը, կամ հ
կարկռութիւն դէպի միւսը, չէ կարող մի բան
ընելու ե նրա ձայնը խոցողութե համար նա պ
հանում է համալսարանական պատեհի տաւ

որպէս զի այդպիսի ծանր գնեւորով ձեռք բերու
նրա ապահովութիւնը:

Այդ մարդիկ բոլորովին ուշք չէին դարձնում ժողովուրդի տրտունջի վրա, նրանց հոգը չէր առ իր սատեր Իփմիածնից:

Այդ ստանդիթեան միմ պատճառներից մի
է կողա ճաշացների բաժանելը: Որովհետե կա
ւոր նուիրառութիւնները բաւական չէին ճե
բանի հիմնարկութեան ու պահպանութեան է
մար, ուստի ճաշոցադրեր տպարկւեցան և
լոված դիւռ—150 բուշով պարտաւորապէս
դարկկեցան, ցրվելու դիւղական եկեղեցներու
հետ տեղերում ժողովուրդը դժկամակեալ (ս
է կար որ անկարող էր) վճարել այդ նորոս
հարկը, ստանալով եկեղեցները ցտցկեցան և շ
ղիւղիւրի հայ ժողովրդականը գրկկեցան հոգ
օրինակատարութիւններից...:

Սակայն դառնանք կոնդալից քաղաածքներ
նկուն:

Իտրանից յետոյ Հայրապետը հրամայում է որ
ուսանց ժողովուրդի ընտրութեան քահանայացուք
ձեռնադրվին, այլ ընտրութիւն լինի ժողովրդա-
նայց միաձայն հաստութեամբ և առանց կողմ-
պահութեան և այդ մասին կաղնած հանրա-
քուէութիւնը ներկայացնեն վիճակային հոգ-
խառնութեանը, որը ստանալով այդ թերթը պ-
էն քննութիւն անել ընտրվածի գտագացման և
րոյականութեան վերաբերութեամբ: Բայց ցա-
ւէն որ այդպիսի կանօնը չը պահպանվեցաւ:
հանայացուները ոչ թէ ըստ արժանաւորութ-
եան ընտրվում, այլ մի քանի կուսակցութիւն-
կազմվելով դիւղում, խրաբանելուը իր ընտր-
էք առաջարկում որքան և անարժան լինելը
զինս և յաղթութիւնը մնում էր: Միշտ հար-
կուսակցութեան կողմը: Իսկ Մանուկնու ազ-
նները փոխանակ այդ վէճերը խաղաղեցնելու-
ւն չէլի ևս դրգուում էին, նորանոր քահանայա-
ք, ներ առաջ բերելով...:

դրույթներն էլ ճարահատեալ սկսեց փորձել
անայլից նրախական եկամտից ազդրհնրը
իւ զ շատ տեղերում չէր կամնում նրանց
րհայալ անտանկած ալմտեալ տոգրը վճարել
աւականութիւնը ժողովրդի կողմից դէպի քա-
նները հետգհեալ իազմացաւ երհհանրացաւ,
այլան քահանայն աղքատութիւնն հառաւ քա-
նական կոչումը այնքան ընկալ ժողովրդի
ում որ ոչ մի կրթիալ հասկացող մարդ չէր
մայնում քահանայ դառալ, քանի որ ապա-
այժմ տղէտ, ծով, անընդունակ, որ եւ է

հասկանալի խառնարաններին այդ երեկոյ լողի-
կանս:

ՄԵՐՈՒԱՐԱՔԻՍԱՑԻՑ մեզ գրում են: «Մեր
հասարակութիւնը թաղանթաւոր տնտեսական
հասարակութիւն է: Եւ այդ տնտեսական հասարակ-
ութիւնը իր հիմքերը դնում է շահի վրայ: Եւ շահը
այդ տնտեսական հասարակութիւնի հիմքն է: Եւ
այդ տնտեսական հասարակութիւնը իր հիմքերը
դնում է շահի վրայ: Եւ շահը այդ տնտեսական
հասարակութիւնի հիմքն է: Եւ այդ տնտեսական
հասարակութիւնը իր հիմքերը դնում է շահի վրայ:

Մայրաքաղաքի ուսուցիչները հաղորդում
են որ գրեթէ վճարված և ընդունված կարելի է
համարել կառավարութեան նոր կարգադրութիւնը,
որի գործութեամբ այսուհետեւ արտասահմանում
ապրող ուսանողները պետք է վճարեն ի-
րանց անցադրութիւն համար ոչ թէ առաջվայ պէս
10 ռուբլ տարեկան, այլ 10 ռուբլ ամսական, այս-
ինքն 120 ռուբլ տարեկան:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Մեր ունեւորի ազդեցութեան մասին կ'ան-
գիտեմք արտաքին աշխարհում: Գերմանիա-
յում նորերումս հրատարակվեցան ժամանակների և
հասարակությունների կենսական երկարատևութեան վրա ա-
րած գիտողութիւնների հետևանքները: Գրանցվեց
երևում է, որ մօր կաթով կերակրվող 100 երե-
խանից 18,2% մեռնում են առաջին տարում,
իսկ ծծօրնների կաթով կերակրվող մանուկները
մեռնում են 29,33%: Նույն պայմանների մէջ գտն-
վելով: Արհեստական կերակրվող մանուկ երեխանի-
րից մեռնում են 60%: Իսկ հասարակական հիմ-
նականութիւնների մէջ այդ թիւը հասնում է մին-
չև 80%: Հետաքրքիր են նոյնպէս հասարակութեան
ընդհանուր երեխաների և անհատների միջև
կարգաւորվող 1,000 անձինքներից կենդանի էին
մնում, 5 տարի անցնելուց յետոյ, 943, եթէ նը-
րանք հարուստ էին, և 655, եթէ նրանք պատ-
կանում էին աղքատներին: Եւ աղքատ դասին
հասնում տարի անցնելուց յետոյ հարուստ դասին
պատկանողներին կէտ մեռաւ, իսկ աղքատ դա-
սակաւորին պատկանողներին երեք քառորդը:

«Русскія Курьеръ» լրագրին խօսելից գրում
են, որ տեղական համալսարանի անատոմիայի

Այդ բոլորը մանաւանդ, շատ անտանելի էր հա-
կացող, զարգացած հոգեւորականների մի խմբի
համար, որոնք հեռուից գիտում էին այդ բոլորը
և անկարող էին ձայն տալ: Նոքա տեսնում էին
թէ ինչպէս մի մատենագիր բազմաշուն հոգեւորա-
կանի անշունչ դիմելը անգամ դեռ չէր մի ան-
պաշտօն: Հոգեւորականի կրթելը և զրկելու էր իր
ատենականի վայել թաղումը: Եւ տեսնում էր թէ
ինչպէս մի բարձրագույն հոգեւորական, որ աշխար-
հային բազմախոստ աստաբեղը փոխարինել էր
Աստուծոյ տաճարի ծառայութեամբ, լոկ իր աղ-
ղին ծառայելու համար—վճարածի մի վանքի
մէջ քաշված, իր բոլոր յայտերը փշրված տեսնե-
լով, դո՛ւ էր դառնում տարածում մահին: Եւ տես-
նում էր որ մի ուրիշ աղաքամիտ հոգեւորական
աղքատութեան էր իր տեղից նրա համար որ բողբոջ
էր Մանկութեան ազնիւներից մէկի զեղծմունքների
դէմ, տեսնում էր... բայց ո՞ր մէկը հաշու... Դա-
րժանիքներ մեր քաղաքներում:

Բ. յօդ. մէջ, Վ. հ. Հայրապետը ուշադրութիւն
է դարձնում, որ շատ տեղերում մի քանի գիւղե-
րի հովիտներում մի քանի տարի է յանձնվում, որից
խառնաշառում են զանազան անցարժանութիւններ,
ուստի հրամայում է որ իւրաքանչիւր գիւղ, որքան
էլ սակավամարդ լինի նա, ունենայ իր առանձին
քահանային և եթէ առաւել իցէ քան զիօթանա-
սուն՝ երկուս քահանայի, իսկ եթէ բազմամարդ
առանձին տուն մի քահանայ:

Յիշելով յօդուածի մէջ ասված է, որ իւրաքանչիւր
գիւղ որքան էլ սակավամարդ լինի, ունենայ իր
առանձին քահանային, մինչ քանի կարող նպատակա-
ւարմար համարել և կարծում ենք որ դա հակա-
ռակ է քահանայների ապահովութեան համար,
հակա է քահանային յօդուածի մէջ յիշված կարգադրու-
թեանը, որովհետեւ կան շատ գիւղեր, որոնք բազ-
կացած են 8—15 տնից և ուրեմն այդպիսի վիճե-
թաթիւ ծխակաւանները անկարող են ապահովել ի-
րանց քահանայի ապրուստը, ուստի մօտակայ

պրօֆէսոր, լեւոնցի Լիսակովսկի, որ Ռուսաստա-
նից գաղթել է լեւոնցի վերջին ապստամբու-
թեան ժամանակ, նոր միջոց գտաւ գիւղերը
փրկելուց պահպանելու համար: Այդ միջոցը, որ
հնարել է նա, քիմիական մի բաղադրութիւն է,
որով օժտւում է գիւղերը: Պրօֆէսոր Լիսակովսկի
ուղարկեց Յիւրիսի աշխարհաճանդար, որ կը բաց-
վի ներկայ Յիւրիսի, մէկ ամբողջ հաւաքա-
ծու իր պատրաստած մոմիաների, որոնք գեղե-
ցիկ կերպով պահպանվել են:

Չարչարանքի չարթիւն, Չատիկ տօնից առաջ,
լուս հին սովորութեան վիճակում կատարվե-
ցաւ ուսն աղաւթի հանդէսը: Մարտի 21-ին
(9-ին), համաձայն աւետարանի խօսքերին, աւետ-
րական կայսրը կատարեց այդ ծէսը, լուսնալու
տառերով ծերունիների ոտները, իսկ կայսրուհին
տառերով պառաւ կանանց ոտները: Եւսը կա-
տարվեցաւ պալատականների և մի քանի մեծա-
մեծների ներկայութեամբ: Ընտրեցին ամենապա-
ռաստակ ծերերին: Կանայքը 90-ից մինչև 97 տա-
րեկան էին, իսկ տղամարդիկը 87-ից մինչև 93
տարեկան: Պալատական կառքերով բերեցին
նրանց պալատը իրանց բնակարաններից: Նրանք
հին չորսը ունէին հագած. ապա նրանց նստեցրին
երկար սեղանի շուրջը, մի կողմը կանանց, իսկ
միւս կողմը տղամարդիկը: Այն ժամանակ
մտան կայսրը և կայսրուհին: Աւետարանի մէջ այն
տեղը կարգաւորեց յետոյ, ուր ասված է այդ ծէսի
մասին, կայսրը տղամարդկանց առաջ դրեց թա-
սերը, որ տալիս էին ծառաները. կայսրուհին
կատարեց այդ պարտքը կանանց առաջ: Այդ ծի-
սակատարութիւնից յետոյ սկսեցինք և կերա-
կուրները ծառաները վերջին սեղանից և առան-
ձին տեղաւորեցին ծերունիների տունը ուղարկե-
լու համար, որոնք նստեցան դահլիճում, մէկ կող-
մը տղամարդիկ, իսկ միւս կողմը պառաւ կա-
նայքը, որոնցից իւրաքանչիւրը մերկացրեց իր մի-
տը, որի վրա կայսրը և կայսրուհին քիչ ջուր
էին անում արծաթեայ թանգաղին ամաններից:
Մի և նոյն ժամանակ կայսրը տալիս էր իւրա-
քանչիւր ծերին, իսկ կայսրուհին իւրաքանչիւր
պառաւին մի մի քսակ սովորական երեսուն
դրամներով: Կարճ ճառից յետոյ, կայսրը և կայ-
սրուհին հեռացան պալատական անձինքների հետ
միասին:

գիւղի քահանայի կարող էր հովուել և այդ գիւղ-
ծխակաւաններին. իսկ միւսը որ խօսում է տների
քահանայութեան համեմատ քահանայներ նշանակե-
լու մասին՝ շատ գեղեցիկ է, բայց ախտոս որ
ընդհանր անդորոնալիս միայն, այլ շատ տեղեր
ձեռնադրվեցան այնքան թուլ քահանայներ, որ
իւրաքանչիւրին հասնում էր 20—30 տուն միայն:
Թ. յօդուածի մէջ Վ. հ. Կաթողիկոսը խօսում է
քահանայների որոց մասին և ասում է որ լուկ է
թէ զրանք իրանց օրերը ըստ մեծի մասին անց-
նում են անբարոյականութեան մէջ և զայլակե-
ղութիւն և պատճառում ժողովրդից իրեն ապա-
ղա քահանայացուներ—ուստի հրամայում է զո-
րանցից անբարոյականներին կամ անուսումներին
արձակել հոգեւոր ծառայութեան և միայնակ հարկա-
տուներին թելն: Նոյն պատուիրում է անել և այն
զպիւնների վարակութեամբ, որոնք ժողովրդի ար-
ձակելով հարկատուութիւնից, մտել են հոգեւորա-
կան դասի մէջ, բայց կամ անբարոյական են,
կամ ծոյլ և կամ անուսումն: «Գանդի զինչ օ-
գուտ ունիցի առ յապայն յայնպիսեաց ազգ մեր
և եկեղեցի տուր, բայց եթէ անկարողութեամբ օրի-
նակ չարեաց հանդիսանալով ի պարզամիտ ժողո-
վրդեան ունին ի վերջոյ արատս բերել ա-
նուան հոգեւորականութեան և սուրբ կրօնիս մե-
րոյ: Այս ապաւան է վերջացնում այդ յօդուածը
Վ. հ. Հայրապետը: Ժ. Ժ. Ա. և Ժ. Բ. յօդուածները վե-
րաբերվում են զառամեալ քահանայից օրինակա-
տարութեան, նորենայ քահանայների քառասուն-
քը չը պահելուն և նրանք քան պատարագելը չա-
ռանձնաւարուն, և համարեա մեռեալ տառ են
մնացել: Ժ. Բ. յօդուածով, Վ. հ. հայրապետը հրամայում
է առաջնորդներին և վարդապետներին որպէս զի
նոքա իւրաքանչիւր կրիակի և տօն օրերում քա-
րոզելին ժողովրդին քանզի ճշմարտութիւն հաւա-
տոյ, որ ըստ առաքելոյն ի իւր բանին հաստա-
տեալ է, աճումն ունեն ի հաւատացեալս յայնժամ,
յորժամ ողջամիտ մտքը բացատրեցին ամենայն

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԻՄՆՍԱՑԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՆԻՑ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 23 մարտի: Մարտի
20-ին կայսրը և կայսրուհին այցելեցին Ս.
Պետերբուրգ և երեկոյեան ներկայ էին ին-
վալիդների օգտին տուած ներկայացմանը:
Փօստային բաժնի կարգադրութեամբ մեծ
տօներին թղթակցութիւններ ամենեւին չեն
ընդունվի և չեն յանձնվի, իսկ մնացած օո-
ներին և կիրակի օրերը Ս. Պետերբուրգի
փօստան բաց կը լինի մինչև 12 ժամը, իսկ
գաւառական փօստատները բաց կը լինեն
մինչև 11 ժամը: Անդրկասպեան շրջանի
կառավարիչ նշանակված է Կովկասեան գի-
նուորական-ժողովրդական վարչութեան կա-
ռավարիչ գեներալ-լեյտենանտ Կոմարով,
գեներալ-լեյտենանտ Բերբերգի տեղ, որ
նշանակված է 25-րդ հեռեակ զօրաբաժնի
հրամանատար: Թագադրութեան օրը գի-
նուորները, որոնք Մօսկվայում կը հաւաք-
վեն թուով 55,000, կը ստանան իւրաքան-
չիւրը ի յիշատակ այդ օրվայ, արծաթե
լուրիանոց, որ առանձնապէս այդ նպատա-
կի համար կը ձուլվի: Չինուորներին, կա-
ղաներին և իւնկերներին ճաշ կը տրվի:
Թագադրութեան համար ուղարկված են
Մօսկվա 23 ոսկէ կառքեր: Պետական խոր-
հուրդին ներկայացվեցաւ նոր պարտաւոր-
հանքերի և քաղաքային շինութիւնների
հարկերը բարձրացնելու նախագծերը: Նա-
խապատրաստական աշխատանքները գիւղա-
կան կառավարական բանկեր բանալու հա-
մար վերջացրած են: Կառավարչական սե-
նատի առանձին բաժնի մէջ մարտի 28-ին
դռնափակ կը քննվի քաղաքական գոր-
ծը 17 անձանց մասին, որոնց թուումն
են ազնուական Բոգդանովիչ (Կօրոզիւ), քա-
հանայի որդի Ստեփանովիչ, պաշտօնից
արձակված լեյտենանտ Բուցնովիչ և անասնա-
բոյժ Պրիբիլով: Մեղադրվածները 7 հոգի
կանայք են:

ՄԱՐՏԻ, 23 մարտի: Սպանիական թա-
գաւորի ներկայացուցիչ թագադրութեան

մասունք նորա: Սակայն «Մշակի» մէջ երեցած
յօդուածներին դէմ, որոնց միայն էր ցոյց տալ
կենդանի խօսքի նշանակութիւնը, մի քանի հո-
գեւորականներ յարձակվում էին, իսկ այժմ իրանք
սխալ են քարոզաւորներ նշանակել... Դատ ու-
ղեր են նոյնպէս, որ Թիֆլիսի նոր առաջնորդը
գեր. Սեդրակեանց հօգ է տանում կենդանի խօս-
քը ժողովրդին լսեցնելու, մի խումբ քարոզաւոր
քահանայների նշանակելով: Համարձակվում ենք
սխալել միայն, որ ի նկատի ունենալով քարո-
զաւորութեան մեծ նշանակութիւնը, խիստ ընտ-
րակալ լինել քարոզաւորների մէջ: Ուրա-
խալ է նմանապէս որ սրբ. Սեդրակեանը աշխա-
տում է մարդիկ եկեղեցիներից անարժան անձին-
քը՝ ասելով որ «եկեղեցիներ անկեղծաց չէ»: Բայց
միթէ տիրացուները աւելի պատժի արժանաւոր-
ներ չը կան քահանայների մէջ...

Վ. հ. հայրապետը խօսելու հրամայելով հետեւ յի-
շակ կոնգրակի բառական մտքին, վերջացնում է
կոնգրակը:

Տառն և մէկ տարի չարունակ «Մշակը» նոյն
վերանորոգութիւններն է քարոզել, ինչ որ հան-
գուցեալ Գեորգ Գ-ը իր 1868 թվի կոնգրակով: «Մշա-
կը» քարոզել է որ «եկեղեցական վարչութեան
այժմեան սխալման ժամանակի պահանջներին
համապատասխան է:

Բայց մի խումբ մարդիկ, որոնք զօրաւորաբար
յանձն են առել մի ժողովուրդ առաջնորդելու
գործը և սակայն առանց կողմնապահութեան, ա-
ռանց անձնական կրքի չեն կարող մի բան գոր-
ծել ահա զորք միւս մեղադրում էին «Մշակին»,
որ սա անխոնտ է, դաւաճան է և այլն: Իսկ ի-
րանք, «եկեղեցայ նախանձախնդիրները», չլուրջ
մտածողները իրանց լրբ պահպանողական յօ-
դուածներով կողմնակի կերպով պատճառ դարձան
այն դրութեան յառաջանալուն, որի մէջ գտնվում
են այժմ մեր եկեղեցական գործերը: Փոխանակ
«Մշակի» մէջ երեցած լուրերը կամ յօդուածները

ժամանակ Մօսկվայում նշանակված է դուքս
Մօսկանին:

ԿՊԵՆՀԱԳԵՆ, 23 մարտի: Այստեղ տե-
ղի ունեցաւ գերմանական սօցիալիստների
զաղանի ժողովը, որին ներկայ էին գերմա-
նական պարլամենտի 10 անդամներ: Վճա-
ված է մաքառել կապիտալի և իշխան
Բիսմարկի պետական սօցիալիզմի դէմ, չը
դիմելով յեղափոխական միջոցների: Ուղերձ-
ներ են ստացված ռուսաց և ֆրանսիական
սօցիալիստներից:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 24 մարտի: Սենատոր
Մարկուս ընդունեց օրէնսդրական բաժնի
գլխաւոր կառավարչի պաշտօնը: „Новое
Время“ լրագիրը հաղորդում է որ Կօխա-
նովի յանձնաժողովը դիտաւորութիւն ունի
առաջարկել օչնչացնել ուրիշներին պաշ-
տօնները, իսկ նրանց տեղը նշանակել պօ-
լիցիական առանձին պաշտօններին, որոնք
նմանապէս խաղաղութիւններին կենթարկվեալ
Այդ տեսակ պաշտօններին կալուածա-
տերերը կարող են իրանց հաշուով պահել:

ՄՕՍԿՎԱ, 24 մարտի: Բարձրագոյն հա-
ւանութիւն է տրված կազմել թագադրու-
թեան ժամանակ զինուորական—ժողովրդա-
կան տօնախմբութիւն Սօկոլնիկով:

ՄՕՍԿՎԱ, 24 մարտի: Պատաւոր քաղա-
քայի Գօլովիչ, որի բնակարանում գտնված
են Մէնցիկով փողերը, ազատված է: Կալա-
նաւորված են միայն Մէնցիկի հայրը և
որդին:

ԲԵՐԼԻՆ, 24 մարտի: Թագադրութեանը
ներկայ գտնվելու համար ուղևորվում է
Մօսկվա իշխան Ալբրէխտ: Փայտի վրա մաք-
ային հարկը բարձրացնելու հարցը լայնա-
տաղ յանձնել է մշակելու առանձին յանձ-
նաժողովին: Բերլինի ազգային թատրօնը
մինչև հիմքը այրվեցաւ: Մարդկանց հետ
գժբաղդութիւն չէ պատահել:

Խմբագիր—հրատարակող ԳԻՐԳՈՐ ԱՐԴՐՈՒՆԻ

Ինչպէս պէտք էր հերքելու, չորսըրորները, կեղծ
ազգասերները գրում էին թէ այդ լուրերը հնարովի
են, եկեղեցութեամբ խօսքեր են և այլն: Իսկ երբ
«Մշակը» բարձրացրեց կրօնի և ազգութեան խորու-
թեան գաղափարը, որա հակաակորդները գոու-
ցը իր գաղափարներին հասաւ: Չի են մեզ վկայք,
հայտնաց, հայտնաց—ասացին զորք: Բացվեցաւ
զրանց մեղադրանքի համար մի լայն աստղաբե-
ղանց շնչեցին դրանք, «Մշակը» բողբոջական է,
իսկ բողբոջականը հայ-եկեղեցու բարեկամ չէ կա-
րող լինել: «Բողբոջական» բառը ողբան թանկա-
ղին է լինելու խառնարաններին համար, դա նրանց
շատ զլխացտանքներից ազատում է... «Մշակի»
բացատրութիւնները մարմնացնելով, այժմ աւելի
իրանց ականջները և էլ իրանց սասաը չարու-
նակում:

Բայց «Մշակը» իբրեւ ճշմարիտ բարեկամ լու-
սաւորչական եկեղեցու, առանց վնասվելու հա-
ւանքներից, մատուցութիւններից, արկարար պաշա-
պանել իր տեսակետը հոգեւոր գործոց վերաբե-
րութեամբ: Եւ ահա այսօր այն մարդիկ, որ կոչը
չին և կամաւ կուրանալու էլ ցանկութիւն չունեն,
տեսնում են թէ ինչ հետեանքի կարող են հասց-
նել չորսըրորներին վարմունքները, այժմ աւելի
պարզ է թէ որոնք էին ճշմարիտ նախանձախն-
դիրները սուրբ եկեղեցու և որոնք կեղծ: Այս
յօդուածի մէջ յիշելով Գեորգ Գ-ի կոնգրակը, մենք
նպատակ ենք ունեցել ցոյց տալ թէ որքան դե-
ղեցիկ մտքեր կարող են անիրազարկված մնալ,
երբ զանազան բաղադրանքները ու չորսըրորները
չբացատրում են հայոց կաթողիկոսի աթոռը:

Նորենայի հայրապետից հրաչքներ սպասելու
չենք, ձեռք բերված իրաւանց պահպանութիւնը
և չինել այն քահանայները, որոնց գործը էին
Մանկութիւն և ընկ... իսկ դա քիչ աշխատանք և
տոկոսութիւն չի պահանջի նոր հովուականից:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԹԻՖԼԻՍԻՑ ՀՆՈՒՆԱԼՈՒ
պատճառով էժան ծախվում են 5 կտոր
գետին, Նարեկեժայա փողոցի վրա նոր
կամուրջի մաս: Տեղեկանալ **ԱՆԳԼԻԱ-**
ԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԻՋ: ՆՈՅՆ
պատճառներով ծախվում են կիսադնով: ՀԱ-
ԳՈՒՍՏ, տրիկո, բոգե ԳՈՒԼԱՆԵՐ և այլն:
Նոյն տեղ կայ մեծ քանակությամբ երկա-
թէ ԳՐԻՉՆԵՐ, երկաթէ ՄԱՀԱԿԱՆՆԵՐ, ԹԵՑ
1-ն հոնձի, չը թըջվող վերարկուններ, ԹԱՄ-
ԲԵՐ կանանց և տղամարդկանց, ՍԱՊՈՆ և
այլն 25% առելի էժան քան թէ ուրիշ
տեղ: Գլխերին սապոն Փոռնոր 40 կ.:
Հնդկական բրինձ 8 կ. Փոռնոր:

8—8

Տգազորութեամբ լոյս տեսաւ:

ՈՒՍՈՒՑԻՉ

ՌՈՒՍԱՅ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ

Հայոց ուսումնարանների համար, յորի-
նեց 2. ԳՐԻԳՐԻԱՆՑ
Учитель русского языка.
Այս գիրքի մէջ կան ուսանելի գեղարդու-
թեան օրինակներ, երգեր, փոքրիկ և թեթեւ
հատուածներ:
Գինն է 20 կ.—գումարով 16 կ.
Վաճառվում է въ Кавказск. книжн.
торговлѣ Зах. Привурова въ Тиф-
лисѣ. 6—10

SANTAL DE MIDY
Pharmacien de 1re classe, à PARIS
PERMIS EN RUSSIE
ՍԱՆԹԱԼ ԵՃ ՄԻԾԻ
Փարիզի առաջնակարգ դերմագործ
Պր. Միտլի
Ռուսաստանում ընդունված.
Պատկերի Սանթալ ԵՃ-ն է կոչում
դեղին, որով մեզը պարանոցից ոչ
քաղցրանք, քաղցրի և քիչակի
բարձրակարգ քաղցրանքից անսովորա-
տեղի կերպով աղբու են: Այս քաղցր-
անք երբեք առար մէջ կը բռնեն ամենից
չափ ցուրտ և հոտոտ հոտովները
ստանց ո'ւ և կայէ կանգնողի օգնու-
թեան, չեն հոգնեցնում ստամոքսը և
քաղցրի կամ քիչակի նման մեղրն
հոտ չեն տալիս:
Ծախվում է փարիզ, Վիլլեն փողոց
№ 8 և զլխուր դերմագործաց մօտ.

Թիֆլիսում դեղատան ապրանքների վա-
ճառման կովկասեան ընկերութեան մէջ և
Շահ-Պարոնեանցի մօտ:
(8. 15. 24) 6—9

Մի ԳԵՐՄԱՆՈՒԷՆ ՏԻԿԻՆ որ այժմ Թիֆ-
լիսումն է ապրում, կը ցանկանար ուղեկցել
մի ընտանիքի դէպի արտասահման: Համա-
ձայն է նոյնպէս մի հիւանդին ուղեկցել
Տիֆլիսը խառն է ԳԵՐՄԱՆԵՐԷՆ, ՖԵՐՆՍԵ
ԲԷՆ և ՌՈՒՍԵՐԷՆ լեզուներով:
ДАМА нѣмка, прѣхавшая
изъ за границы и проживающая те-
перь въ Тифлисѣ, желала-бы сопро-
вождать семейство или больного
отъѣзжающихъ за границу. Говорить
по французски, по нѣмецки и по-
русски.
Адресъ въ редакціи газ. „Мшакъ“
Հասցէ. „Մշակ“ խմբագրատանը:

ԳԼՈՐՈՒՄԻ ԳՐԻՉՆԵՐ

Որոնցով կարելի է գրել ամենակապիտ
թղթի վրա:

Միակ գործակա
ԼԻԱԿԱՆ Խ
տեղը կան ամեն
րի համար մեծ
ԳՐԻՉՆԵՐ
էժան քան թէ
նոյնպէս ԹԱՆԱԲ,
նեք, զմուռ, ՄԱ
րիչներ, պենալ,
նեք, ծխախոտի
նեք, ածելիք, ս
նեք, ԲԱԶԱՍՈՒՈ-
րարիւ կանխու
ՏԻՆԵՐ, վազաօտի
րԱՆԵՐ, բրդախաւան մետաղից իրեր, ԼԱՊ-
ՏԵՐՆԵՐ, զգալներ, ԲԱԶԱՆԵՐ, Ջրամաններ,
երես լուսնալու մանաներ, Ֆիլտրա, կրան,
շփոցներ, այգու միջատներ, շորի շէտօտի,
զլի, երկաթէ թելերից, ձիւ համար: Մա-
կնաօջիներ: Բժշկական թուղթ փտակիցի-
տի համար և այլն և այլն:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹ:

9—100

ВЪ РЕДАКЦИ
ИЗДАНІИ
ПРОДАЕТСЯ БРОШЮРА
НА РУССКОМЪ ЯЗЫКѢ
„ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНІЕ
ТУРЕЦКАХЪ АРМАНІИ“
ЦѢНА 25 КОПѢК.
Сое. Издательствъ

ՂՐԻՄԻ ԱՂԻ ԱՌԵՏՈՒՐ

Ի Մ. ԼՈՒՑԿԻՆ ԲԱՌՈՒՄԻ ՄԷՋ:
Պատիւ ունեմ յայտնել հասարակու-
թեանը, որ բաժնուի մէջ ես սկսել եմ Ա-
ՌԵՏՈՒՐ ԱՂԻ ՂՐԻՄԻ ամենալաւ
ԼՃՆԵՐԻՑ: Ինձ թոյլ եմ տալիս յուսար,
որ կովկասեան երկաթուղու ԲԱՌՈՒՄ-ՍԱՄ-
ՏԵՐԵԱՆ բաժնի վրա շարժողութիւն սկս-
վելուց յետոյ օտարաքաղաքից առելի **ՇԱ-**
ՀԱԻԷՏ կը համարեն այստեղից դնել
աղը, քան թէ ֆոթիլից: Աղը այստեղ մը-
տապէս կուենեամ մեծ ԲԱՆԿԱՌՈՒԹԵԱՐ:
Ի ԼՈՒՑԿԻ
3—3 (2)

Բ Ա Յ Ֆ Ի
Լ Ո Յ Ս Տ Ե Ս Ա Ի
ԽԱԶԱԳՈՂԻ
ՅԻՃԱՏԱԿԱՐԱՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ և ԵՐԿՐՈՐԷ ՄԱՍԸ
Գինն է 1 ր. 20 կ.
Վաճառվում է
„Մշակ“ խմբագրատանը, — Կենտրո-
նական գրախաճառանոցում — Կովկա-
սեան գրախաճառանոցում — Կ. Շահ-
վերդեանի պաւլիճում — Կ. Կ. Շա-
հինեանցի և ՏԵՐ-ՅՈՒՍԷԲԻԱՆԵՐԻ ծխա-
խոտի մագազիններում:
Օտարաքաղաքից կարող են դի-
մել այս հասցեով:
Въ ТИФЛИСѢ. Редакція „Мшакъ“
Меликѣ-Акопану.

Մ. Ն. ՏԵՐ-ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆԻ ՊԱՀԵԱՏ

ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ՄԱՆՐԱԾԱԽՍ

ԱՐՄԵՆԱԿԻ ԲԱԶԱՐ, ԿԱՏՈՒՉԵՍԿԱՅԱ ՓՈՂՈՑԻ ԱՆԿԻՆ, ՏՈՒՆ № 13.

ՎԻՆԵՆԱՅԻ ԿԱՐԱՍԻՔ, զանազան աթոռներ 35 րուբլուց դիւժիւր, բազկա-
թոռներ 6 ր., դիւններ 12—25 ր., կաշեյի, մանկական աթոռներ և այլն:
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ՖԵՐՆԱՍԻԱԿԱՆ ՄԱՀԱԿԱՆՆԵՐ, ճանապարհի մահալայներ, պա-
հարաններ, ծալիղ սամփալներ: Չեմօյաններ 2 ր. 75 կ.—26 ր., սակի-
յաժ ձեռքի և ուսից կանխու, ճանապարհի սոմփաներ, ձԱՆԱԿԱՐԶԻ ԱՐԿԱՆ 5
ր. 50 կ.—30 ր.:
Մամփալներ, խոհանոցի պղնձէ ամաններ, կօֆէյի, թէյամաններ, ութ-
ներ և արաբու գործիք, գերմանական էմալով ամաններ, ԵՐԵՍ ԼՈՒՆԱԼՈՒ ՄԱՐ-
ՄԱՐԻՕՆԻ ամաններ 40 ր., երես լուսնալու պղնձէ և ժեստի ամաններ:
ՊԱՏԻ ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ 9 ր., տուալետի հայելիներ 2 ր. 40 կ.—13 ր., զանազան
մետաղների մոմակներ 1 ր.—15 ր., սեղանի դռներ 4 ր. 50 կ. և թանկ,
թէյի զգալներ Ֆրանսի, մեխիկոյի, ի հական և բրիտանական արծաթից աւելի
էժան, քան թէ ուրիշ տեղ, զանազան, պատուաքաղեր 2 ր.—26 ր.:
ՎԱՐՄԱՎԱՅԻ ԿՈՇԻԿՆԵՐ կանանց և մարդկանց, հոլանդացի կանանց և
մարդկանց, ռուսական և անգլիական պողպատէ և երկաթէ դանակներ, յայտ-
նի գործարաններից, 10,000 հատ անգլիական և գերմանական կողպէքներ
10 կ. և աւելի:
ԲԷՎՈՂԱՆԵՐ զանազան տեսակի 3 ր. 50 կ.—35 ր., պատրոններ ընդօղի-
ներ համար, հրացան 6 ր. և աւելի, զանազան վեշտիկներ, կշիւքներ: Անդ-
լիական և անգլիական կէծեմա 50 կ.—2 ր. արշիւք:
Մշտապէս ունեմ 10,000 Ֆ. ԹԵՑ Պօսթով եղբայրների, կաֆէ ՄԻԿԵԼՍՈՆԻ,
թէյի համար խմորեղէն Էյնեմի, ԲԷՆԵՎԱՐԿԻ սիգարների, հոտաւէտ Չուր (Օդր-
կօյն) ծխիղ փոշիք, պուրա, գլխերին սապոն և այլն, աւելի էժան քան թէ
ուրիշ տեղ:
ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ զարանտէրէյի զանազան ԱՊԱՆԲԵՆԵՐ, ծխախոտի արկը,
զրամարկը, քասկներ, սանդղներ, շապիկներ, լայիկ ձեռնոցներ կանանց, գինու-
րական դանի ձեռնոցներ, դարու, թելեր, բրօշիկ և մարմարի թանաքաման-
ներ, միջրամաններ, զրկներ, մոտիկներ, գրչալիթեր, սուրբուշ, փօստի թուղթ,
ծրարներ և այլն:
ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ լոյսաներ (պրօբկա) հանրային շրիւք, զարեջրի, դի-
նու և դեղատան ապրանքների համար, նոյնպէս և ուրիշ առարկաներ:
Վերս յիշված բոլոր առարկաները ունեմ մեծ քանակությամբ և ստանում եմ
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ և ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ գործարաններից անմիջապէս:
Առեւտրականներին զիջում եմ առանձին պայմաններ:
Օտարաքաղաքից կարող են դիմել. Թիֆլիս. Մ. Ն. ԵՐԵՆԻՈՂՈՍՅԱՆ.
6—100

ՍՏԱՄՈՒՄԱՅԻՆ ՑԱՒԵՐԸ
ՊԷՊՍԻՆԵԱՆ ԳԻՆԻ ԲՈՒԴՕ
Այդ գինին շատ դուրեկան համ ունի, 25 տարի շարունակ գործ է ած-
վում հեռեւեալ զիպաճներում: ԱՌՐԺԱԿԻ ԲԱՅԱԿԱՑՈՒԹԵԱՆ, ՍՏԱՄՈՒՄԱՅԻՆ
ՑԱՒԵՐԻ և առհասարակ ԱՆԿԱՆՈՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԵԱՆ ժամանակ:
Պէպսին „Բուդօ“ ճանաչված է փարիզի բժշկական Ակադեմիայից և արժա-
նացաւ առաջին մեդալների փԱՐԻՉԻ աշխարհահայիսում 1867 թ. ՎԻՆԵՆԱՅԻ
1873 թ. ՖԻՍԿԱԿԻՅԱՅԻ 1876 թ. և փԱՐԻՉԻ 1878 թ.:
Paris: Hottot—Boudault, 7, Avenue Victoria.
Գլխաւոր պահեստը ԹԻՖԼԻՍԻՄԻ Բարձրագոյն հաստատված կովկասեան ըն-
կերութեան դեղատան ապրանքների վաճառման:
Գէպօ Շահ-Պարոնեանցի, Գրիվեալի և այլ դեղատներում:

Վերականգնեցող ՄԱԿ-ՄԱՍ-
ՏԵՐ, մազերը ամրացնող և նրանց
ԲՆԱԿԱՆ ԳՈՑՆԸ վերադար-
ձնող: Գինը 2 ր. շիշը, ՓՈՍՏԱ-
ՅՈՂ ուղարկված 2 ր. 49 կոպ.
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ խանութի մէջ

Մի և նոյն տեղը ԽԻՆԱՅԻ
ԻՂ, մազերը ամրացնելու հ-
մար, 1 ր. ամանը և վրձին զլխ-
ցաւի դէմ: ՏՈՒԱԼԻՏԻ ՍԱ-
ՊՈՆ և հոտաւէտ շրիւք և այլն
2—100

ԳԱԼԵՐԵԱ ԱՐԾՐՈՒՆԻ, ԳՎՈՐՅՈՎԱՅԱ ՓՈՂՈՑ
ՊԱՀԵԱՏ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԱՊԱՆԲԵՆԵՐԻ № 144.
СКЛАДЪ ЕВРОПЕЙСКИХЪ ТОВАРОВЪ
№ 144, ГАЛЕРЕЯ АРЦРУНИ
Ծախվում են. մեծ քանակությամբ և խիստ էժան, ՎԻՆԵՆԱՅԻ ԹՕՆԷՐ Փար-
րիկայի ՄԷԲԵԼԻ ամեն տեսակի, նոյնպէս ՈՍԿԱԶՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ հայելիների հա-
մար և ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ, լուսանկարների համար ԱԼՐՈՒՄԻ թուղթ, Բէլգիայի ԱՊԱԿ-
ՆԵՐ պատուհանների համար, ամեն տեսակի, նոյնպէս ՄԱՐՄԱՐԻՕՆ քար, ԹՈՒ-
ՋԵԱՑ ԱՄԱՆԵՐ Էմալովի ՆԻԹՐԱՐ ԳԱՐԺԱՆ, ՈՍԿԻ և ուրիշ շատ ապրանքներ: